
Antopäivä: [pp.kk.vvvv]	Voimaantulopäivä: [pp.kk.2025]	Voimassa: toistaiseksi
----------------------------	-----------------------------------	---------------------------

---

Säädösperusta
Laki sähköisen viestinnän palveluista (917/2014)

Määräyksen vastaisen toiminnan seuraamuksista säädetään:
Laki sähköisen viestinnän palveluista 171 §

Täytäntöönpantava EU-lainsäädäntö:

Muutostiedot:
Tällä määräyksellä kumotaan Liikenne- ja viestintäviraston 15. kesäkuuta 2016 antama määräys 68/2016 M.

Verkkotunnusmääräys M 68

1 Soveltamisala

Tätä määräystä sovelletaan fi- ja ax-päätteisiin verkkotunnuksiin, niiden välittämiseen ja hallintaan sekä fi- ja ax-verkkotunnusvälittäjien toiminnanharjoittamiseen.

2 Määritelmät

Tässä määräyksessä tarkoitetaan:

- 1) verkkotunnuksen siirtoavaimella* verkkotunnusrekisteriä hallinnoivan viranomaisen määrittelemää koodia, jonka avulla verkkotunnus voidaan siirtää käyttäjältä toiselle;
- 2) välittäjän vaihtoavaimella* koodia, jonka avulla verkkotunnuksen hallinnointi voidaan siirtää verkkotunnusvälittäjältä toiselle;
- 3) vanhalla verkkotunnusvälittäjällä* verkkotunnuksen välittäjän vaihdossa verkkotunnuksen hallinnoinnista luopuvaa välittäjää;
- 4) uudella verkkotunnusvälittäjällä* verkkotunnuksen välittäjän vaihdossa verkkotunnuksen hallinnoinnin vastaanottavaa välittäjää;
- 5) verkkotunnusrekisterillä* rekisteri fi- tai ax-maatunnukseen päättyvistä verkkotunnuksista; ja
- 6) DNS-palveluntarjoajalla* toimijaa, joka tarjoaa
  - yleisesti saatavilla olevia rekursiivisia verkkotunnusten selvityspalveluja internetin loppukäyttäjille; tai
  - auktoritatiivisia verkkotunnusten selvityspalveluja kolmansille osapuolille, lukuun ottamatta juurinimipalvelimia.

Lisäksi tässä määräyksessä noudatetaan sähköisen viestinnän palveluista annetun (917/2014) 21 luvun määritelmiä.

3 Verkkotunnusvälittäjää koskevat vaatimukset

3.1 Verkkotunnusvälittäjän toiminnan harjoittamista koskevan ilmoituksen muoto ja toimittaminen verkkotunnusrekisteriä hallinnoivalle viranomaiselle

Verkkotunnusvälittäjän on tehtävä toiminnan harjoittamista koskeva ilmoitus ja sitä koskeva muutosilmoitus verkkotunnusrekisteriä hallinnoivalle viranomaiselle sähköisessä verkkopalvelussa fi-verkkotunnuksia koskien osoitteessa www.traficom.fi ja ax-tunnuksia koskien osoitteessa www.whois.ax.

Ilmoitus sisältää yhden tai useamman verkkotunnusrekisteriä hallinnoivan viranomaisen määrittelemän itsearviointityökalun tai -menettelyn, jolla verkkotunnusvälittäjä pystyy todentamaan välittäjävelvoitteiden noudattamisen. Verkkotunnusvälittäjän tulee toimittaa ilmoituksen sisältämän itsearviointityökalun tai -menettelyn toteuttamiseen liittyvän dokumentaation.

Verkkotunnusvälittäjän tulee ilmoittaa verkkotunnusrekisteriä hallinnoivalle viranomaiselle seuraavat tiedot:

- 1) toimiiko välittäjä myös DNS-palveluntarjoajana verkkotunnusten rekisteröinti- ja välityspalvelujen tarjoamisen lisäksi ja
- 2) hallinnoimiensa nimipalvelimien nimet.

3.2 Ilmoitukset asiakkaille verkkotunnusvälittäjän toiminnan muutoksista

Verkkotunnusvälittäjän ilmoitukset toimintansa lopettamisesta on tehtävä asiakaskohtaisesti.

Jos verkkotunnusrekisteriä hallinnoiva viranomainen kieltää verkkotunnusvälittäjän toiminnan, verkkotunnusvälittäjän on heti päätöksestä tiedon saatuaan ilmoitettava siitä asiakaskohtaisesti.

3.3 Verkkotunnusvälittäjän neuvontavelvollisuus käyttäjille

Verkkotunnusvälittäjän on ennen verkkotunnuksen merkitsemistä tarjottava käyttäjille verkkotunnuksen sisältöön ja muotoon liittyvistä edellytyksistä sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 3 §:n 21 kohdassa ja 166 §:ssä säädetyn lisäksi seuraavat tarkemmat tiedot:

- 1) määräyksen 4.1 kohdan mukaiset verkkotunnuksen muotoa koskevat vaatimukset
- 2) tiedot Suomen kauppa-, yhdistys-, säätiö- tai puoluerekisteriin merkityistä nimistä
- 3) tiedot Suomen tai Euroopan unionin tavaramerkkirekisteriin merkityistä tavaramerkeistä
- 4) tiedot Euroopan unionin nimisuojat tuotteiden rekisteriin merkityistä maantieteellisistä merkinnöistä.

3.4 Verkkotunnusrekisteriin merkittävät käyttäjän tiedot

Verkkotunnusvälittäjän on merkittävä verkkotunnusrekisteriin luonnollisista henkilöistä sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 167 §:n mukaisen sähköpostiosoitteen lisäksi

- 1) käyttäjän etu- ja sukunimi
- 2) henkilötunnus tai sen puuttuessa muu yksilöivä tieto
- 3) postiosoite
- 4) puhelinnumero.

Verkkotunnusvälittäjän on merkittävä verkkotunnusrekisteriin oikeushenkilöistä tai muista yhteisöistä sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 167 §:n mukaisen sähköpostiosoitteen lisäksi

- 1) käyttäjän toiminimi
- 2) y-tunnus tai sen puuttuessa muu yksilöivä tieto
- 3) postiosoite
- 4) puhelinnumero.

Verkkotunnusvälittäjän on tunnistettava verkkotunnuksen käyttäjä, varmennettava verkkotunnusrekisteriin annettujen tietojen oikeellisuus ja sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 167 §:n mukaisen verkkotunnuksen käyttäjän sähköpostiosoitteen tekninen toimivuus.

3.5 Verkkotunnusrekisteriin merkittävät jälleenmyyjän tiedot

Verkkotunnusvälittäjän on merkittävä verkkotunnuksen tietoihin, käytetäänkö verkkotunnuksen hallinnointiin jälleenmyyjää. Verkkotunnusvälittäjän on merkittävä verkkotunnusrekisteriin jälleenmyyjästä seuraavat tiedot:

- 1) jälleenmyyjän nimi
- 2) jälleenmyyjän postiosoite
- 3) jälleenmyyjän puhelinnumero
- 4) jälleenmyyjän sähköpostiosoite.

Verkkotunnusvälittäjän on pidettävä jälleenmyyjää koskevat tiedot ajantasaisina.

3.6 Verkkotunnusvälittäjän rajapinta verkkotunnusrekisteriä hallinnoivan viranomaisen verkkotunnusrekisteriin

Verkkotunnusvälittäjän on käytettävä teknisenä rajapintana Liikenne- ja viestintäviraston verkkotunnusrekisteriin joko viraston verkkosivuille toteutettua selainkäyttöliittymää tai viraston määrittelemää ja ylläpitämää EPP-rajapintaa (Extensible Provisioning Protocol).

Jos verkkotunnusvälittäjä käyttää Liikenne- ja viestintäviraston EPP-rajapintaa, on verkkotunnusvälittäjän asiakasohjelmiston oltava yhteensopiva Liikenne- ja viestintäviraston voimassa olevan rajapintakuvauksen kanssa. Vaatimuksenmukaisuus on varmistettava viraston EPP-testijärjestelmän avulla.

Verkkotunnusvälittäjän on käytettävä teknisenä rajapintana ax-päätteisten verkkotunnusten rekisteriin verkko-osoitteessa www.whois.ax toteutettua selainkäyttöliittymää.

3.7 Verkkotunnuksen siirtäminen toiselle käyttäjälle

Halutessaan siirtää verkkotunnuksensa toiselle käyttäjälle, verkkotunnuksen käyttäjän on pyydettävä siirtoa verkkotunnusvälittäjältä. Siirtopyynnön saatuaan verkkotunnusvälittäjän on varmistettava, että käyttäjällä on oikeus siirtää verkkotunnus. Verkkotunnusvälittäjä luo verkkotunnuksen siirtoavaimen verkkotunnusrekisteristä ja toimittaa sen verkkotunnuksen käyttäjälle.

Verkkotunnusvälittäjän on siirrettävä verkkotunnus uudelle käyttäjälle viiden arkipäivän kuluessa siitä, kun verkkotunnuksen käyttäjä on toimittanut verkkotunnusvälittäjälle verkkotunnuksen siirtoavaimen ja uuden käyttäjän tiedot.

Verkkotunnusvälittäjän tulee ilmoittaa verkkotunnuksen käyttäjälle selvästi se, miten ja mistä käyttäjä saa verkkotunnuksen siirtoavaimen.

3.8 Verkkotunnusvälittäjän vaihtaminen

Halutessaan vaihtaa verkkotunnusvälittäjää verkkotunnuksen käyttäjän on vaihtoehtoisesti joko

- 1) pyydettävä uutta välittäjää hankkimaan välittäjän vaihtoavaimen vanhalta välittäjältä tai
- 2) pyydettävä itse välittäjän vaihtoavaimen vanhalta välittäjältä ja toimitettava se uudelle välittäjälle.

Verkkotunnusvälittäjän vaihtamista koskeva pyyntö on tehtävä kirjallisesti.

Vanhan verkkotunnusvälittäjän on varmistettava, että käyttäjällä tai uudella verkkotunnusvälittäjällä on oikeus pyytää välittäjän vaihtoavaimen ja toimitettava se pyytäjälle viiden arkipäivän kuluessa oikeutetusta pyynnöstä.

Jos vanha verkkotunnusvälittäjä ei ole toimittanut välittäjän vaihtoavainta uudelle välittäjälle tai käyttäjälle määräajassa, käyttäjä tai uusi verkkotunnusvälittäjä voi pyytää verkkotunnusrekisteriä hallinnoivaa viranomaista toimittamaan välittäjän vaihtoavaimen käyttäjälle.

Verkkotunnusvälittäjän tulee ilmoittaa verkkotunnuksen käyttäjälle selvästi se, miten ja mistä käyttäjä saa verkkotunnusvälittäjän vaihtoavaimen.

4 Verkkotunnusta koskevat vaatimukset

4.1 Verkkotunnuksen muoto

Verkkotunnuksessa sallittuja merkkejä ovat kirjaimet a–z ja numerot 0–9.

Lisäksi sallittuja merkkejä ovat seuraavat merkit:

Merkki	Unicode koodi	Nimi
-	002D	Tavuviiva-miinusmerkki
á	00E1	Latinalainen pienaakkonen a ja akuutti
â	00E2	Latinalainen pienaakkonen a ja sirkumfleksi
ä	00E4	Latinalainen pienaakkonen a ja treema (yleiskielessä pieni ä)
å	00E5	Latinalainen pienaakkonen a ja yläpuolinen ympyrä (yleiskielessä pieni ruotsalainen o)
č	010D	Latinalainen pienaakkonen c ja hattu (yleiskielessä pieni hattu- c)
ď	0111	Latinalainen pienaakkonen d ja poikkiviiva
ĝ	01E5	Latinalainen pienaakkonen g ja poikkiviiva
ğ	01E7	Latinalainen pienaakkonen g ja hattu
ķ	01E9	Latinalainen pienaakkonen k ja hattu
ŋ	014B	Latinalainen pienaakkonen äng
õ	00F5	Latinalainen pienaakkonen o ja tilde
ö	00F6	Latinalainen pienaakkonen o ja treema (yleiskielessä pieni ö)
š	0161	Latinalainen pienaakkonen s ja hattu (yleiskielessä pieni hattu-s)
ţ	0167	Latinalainen pienaakkonen t ja poikkiviiva
ž	0292	Latinalainen pienaakkonen z ja hattu (yleiskielessä pieni hattu- z)
Ʒ	017E	Latinalainen pienaakkonen ezh
ž	01EF	Latinalainen pienaakkonen ezh ja hattu

Verkkotunnus ei saa alkaa tavuviiva-miinusmerkillä eikä päättyä tavuviivamiinusmerkkiin.

Verkkotunnus ei saa alkaa merkeillä xn--. Kansallisia merkkejä sisältävän verkkotunnuksen ACE muoto (ASCII Compatible Encoding) alkaa aina merkeillä xn--.

4.2 Nimipalvelimet

Jos verkkotunnusvälittäjä ilmoittaa verkkotunnukselle nimipalvelimet, ne on määriteltävä tämän määräyksen mukaisesti. Verkkotunnus on määriteltävä vähintään kahteen ja enintään kymmeneen toisistaan riippumattomaan nimipalvelimeen.

Verkkotunnus on määriteltävä kaikkiin nimipalvelimiin tämän määräyksen mukaisesti ja niihin on saatava yhteys internetistä. Määrittelyt on voitava tarkastaa Liikenne- ja viestintäviraston tekemillä automaattisilla nimipalvelukyselyillä.

Nimipalvelimissa on oltava NS-tietueet (Name Server), joissa on määriteltävä kaikki verkkotunnuksen nimipalvelimet. NS-tietueiden on osoitettava palvelimiin, joille on määriteltävä A-tietueella tai AAAA-tietueella IP-osoite nimipalvelussa tai molemmat.

Verkkotunnuksen nimipalvelimen asetukset määrittelevän SOA-tietueen (Start of Authority) on oltava seuraavien vaatimusten mukainen:

- 1) MNAME (Master Name)-kentässä on oltava verkkotunnuksen ensisijaisen nimipalvelimen nimi;
- 2) RNAME (Responsible Name)-kentässä on oltava toimiva sähköpostiosoite nimipalvelimien ylläpidosta vastaavalle taholle.

5 Verkkotunnusvälittäjän tietoturvallisuuden hallinta

5.1 Tietoturvallisuuden huomioiminen

Verkkotunnusvälittäjän on otettava verkkotunnusten välitystoiminnan elinkaaren eri vaiheissa huomioon:

1. hallinnollinen tietoturvallisuus;
2. henkilöstöturvallisuus;
3. laitteisto-, ohjelmisto- ja tietoliikenneturvallisuus;
4. tietoaineisto- ja käyttöturvallisuus;
5. fyysinen turvallisuus.

Verkkotunnusvälittäjän on dokumentoitava ja ylläpidettävä ajantasainen kuvaus siitä, miten se huomioi toiminnassaan momentin 1 mukaiset tekijät.

5.2 Riskien hallinta

Verkkotunnusvälittäjän on tunnistettava verkkotunnusvälitystoimintansa jatkuvuuden kannalta tärkeät toiminnot, tiedot ja järjestelmät sekä arvioitava ja käsiteltävä säännöllisesti niihin kohdistuvat tietoturvariskit ja niiden hallinta.

Riskien hallinnan prosessit ja tulokset on dokumentoitava.

5.3 Tietoaineistot ja varmuuskopiointi

Verkkotunnusvälittäjällä on oltava käytössä välitystoiminnan kannalta tärkeiden tietoaineistojen luokitusjärjestelmä ja luokitteluun liittyvä tietoaineistojen käsittelymenettely. Luokituskriteereistä ja käsittelymenettelyistä on laadittava ja ylläpidettävä ajantasainen dokumentaatio.

Verkkotunnusvälittäjällä on oltava käytössään varmuuskopiointikäytäntö. Varmuuskopiointikäytännössä tulisi huomioida ainakin seuraavat seikat:

- 1) varmistusten taajuus on riittävä varmistettavan tiedon kriittisyyteen nähden,
- 2) palautusprosessin nopeus on riittävä toimintavaatimuksiin nähden, ja
- 3) varmuuskopiointin ja palautusprosessin toimivuus testataan säännöllisesti.

5.4 Tietoturvan valvonta

Verkkotunnusvälittäjän on valvottava jatkuvasti välitystoimintaansa sen tietoturvaa häiritsevien tai uhkaavien tilanteiden havaitsemiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi.

Välitystoiminnan valvontamekanismeista on laadittava ja ylläpidettävä ajantasaista dokumentaatiota.

5.5 Tietoturvaa häiritsevien tai uhkaavien tilanteiden hallinta

Verkkotunnusvälittäjän on laadittava ja ylläpidettävä dokumentoidut menettelyohjeet välitystoiminnan tietoturvaa häiritsevien tai uhkaavien tilanteiden selvittämiseksi sekä niiden vaikutusten minimoimiseksi ja poistamiseksi ilman aiheutonta viivästystä.

Menettelyohjeiden on sisällettävä tietoturvan hallinnan organisointi ja eri toimijoiden vastuumäärittelyt, jotka sisältävät vähintään tietoturvasta huolehtivien henkilöiden tavoittamiseen tarvittavat tiedot.

5.6 Muutostenhallinta

Verkkotunnusvälittäjän on toteutettava verkko-, ohjelmisto-, laitteisto-, konfiguraatio-, rajapinta- ja laitetilamuutokset hallitusti ja suunnitelmallisesti siten, että muutoksista aiheutuu mahdollisimman vähän häiriötä verkkotunnusten välitystoiminnalle.

Muutos-, huolto- ja päivitystoimenpiteiden toteuttamista varten on varattava riittävästi aikaa, jotta suunniteltu toimenpide voidaan tehdä hallitusti.

Verkkotunnusvälittäjän on määriteltävä ja dokumentoitava päivityksiä ja muutoksia ohjaavat prosessit ja käytännöt.

Verkkotunnusvälittäjän on seurattava aktiivisesti viranomaisten, laite- ja ohjelmistovalmistajien sekä muiden vastaavien tahojen tietoturvatiedotteita sekä asennettava tarpeelliseksi arvioidut tietoturvapäivitykset hallitusti.

5.7 Katakri-vaatimukset käytettäessä Liikenne- ja viestintäviraston EPP-rajapintaa

Jos fi-päätteisten verkkotunnusten välittäjä käyttää teknisenä rajapintana Liikenne- ja viestintäviraston EPP-rajapintaa, verkkotunnusvälittäjän on täytettävä kulloinkin voimassa olevan Katakriin (Tietoturvallisuuden auditointityökalu) teknisen tietoturvallisuuden I-osa-alueen mukaiset suojaustason (IV) vaatimuksista johdetut arvioitavat kohdat seuraavilta osin:

- 1) Tietoliikenneturvallisuus
- 2) Tietojärjestelmäturvallisuus.

6 Häiriöitä koskeva ilmoitusvelvollisuus

Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 170 §:n 1 momentin 7-kohdan mukaisessa merkittävää tietoturvahäiriötä koskevassa ilmoituksessa verkkotunnusvälittäjän tulee laissa edellytettyjen tietojen lisäksi mahdollisuuksien mukaan selvittää häiriön tai uhan syy ja se, miten häiriö on aiheutunut.

Häiriöilmoitus on tehtävä 24 tunnin kuluessa siitä, kun häiriötilanne on tullut verkkotunnusvälittäjän tietoon. Ilmoitusta on täydennettävä myöhemmin, siltä osin kuin ilmoitettavia tietoja ei ole saatavilla ilmoitusta tehtäessä.

7 Voimaantulo

Tämä määräys tulee voimaan [aikaisintaan samana päivänä kuin HE 57/2024 ehdotetut sähköisen viestinnän palvelusta annetun lain muutokset tulevat voimaan] ja on voimassa toistaiseksi.

Helsingissä (pv) päivänä (kk)kuuta 20(vv)

Ratkaisija

Esittelijä